

МЕТОДИ ТА МІКРОПРОЦЕСОРНІ ЗАСОБИ МОБІЛЬНОГО ПОЖЕЖНОГО МОНІТОРИНГУ

Виконав: студент II курсу, КІ-18М групи

Спеціальність: 123

Комп'ютерна інженерія

Мельник Олексій Сергійович

Керівник: к.т.н., доц. Крупельницький Л.В.

Рецензент: к.т.н., доц. Дудатьєв А.В.

Науковий апарат

- * **Об'єктом дослідження** є процес ведення моніторингу пожежі з використанням пожежної моніторингової мікропроцесорної системи.
- * **Предметом дослідження** є методи та мікропроцесорні засоби управління пожежною моніторинговою мікропроцесорною системою.
- * **Метою дослідження** є отримання науково-обґрунтованих рішень по структурі та засобами управління пожежної моніторингової мікропроцесорної системи, що здійснює моніторинг локальних вогнищ загоряння в умовах закритого пожежі на основі аналізу його основних факторів, включаючи розподілу температурних полів, концентрацій газів O_2 , CO_2 , CO і парів H_2O в моніторингових приміщеннях.

Науковий апарат

Завдання дослідження:

- * 1) розробка методу моніторингу і структури багаторівневої керуючої підсистеми пожежної моніторингової мікропроцесорної системи, що дозволить реалізувати тактику ведення моніторингу і включає експертну систему стратегічного рівня, що підтримує прийняття рішень оператора;
- * 2) розробка підсистеми управління тактичного рівня пожежної моніторингової мікропроцесорної системи, що забезпечує автономне переміщення мобільного пожежного моніторингового робота в умовах сильного задимлення;
- * 3) розробка програмно-апаратного комплексу системи управління пожежної моніторингової мікропроцесорної системи і проведення його експериментального дослідження методом натурного моделювання.

Наукова новизна

- * 1) запропонована структура ієрархічної підсистеми управління пожежної розвідувальної робототехнічної системи, кожен рівень якої вирішує власні підзадачі розвідки пожежі;
- * 2) математично показана і експериментально підтверджена можливість застосування методу пропорційного наведення в температурному полі для автономного управління мобільною пожежною розвідувальною робототехнічною системою при пошуку вогнища загоряння в групі суміжних приміщень;
- * 3) розроблено метод параметричного налаштування функцій належності вхідних змінних контролера тактичного рівня підсистеми управління пожежною розвідувальною робототехнічною системою.

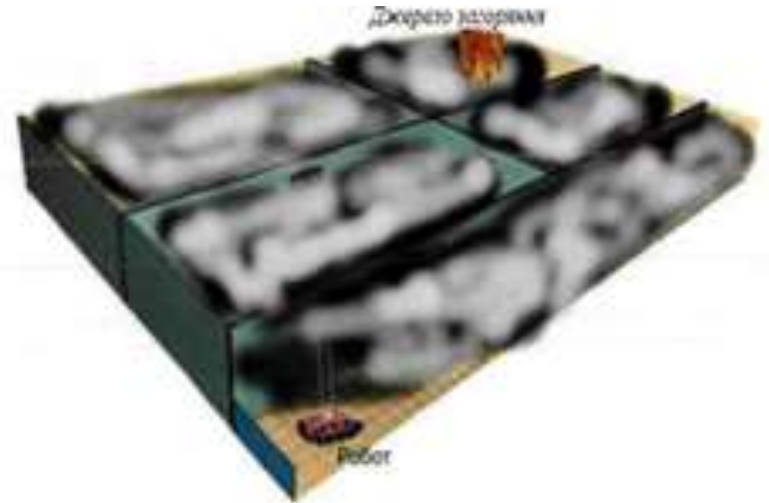
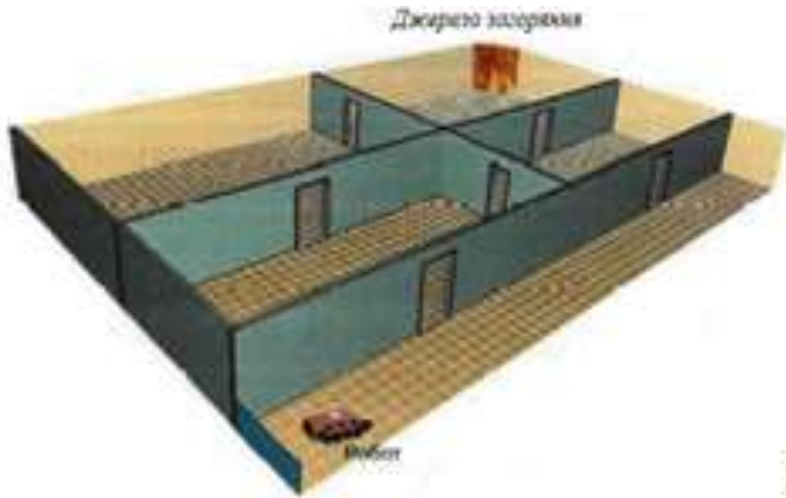
Практична цінність

- 1) розроблена методика ведення моніторингу закритої пожежі з використанням пожежної мікропроцесорної системи, що дозволяє встановити клас пожежі;
- 2) визначено склад бортового вимірювального обладнання пожежної моніторингової мікропроцесорної системи для оцінки характеристик пожежі, що включає сенсори концентрацій газів O_2 , CO , CO_2 і парів H_2O ;
- 3) розроблені алгоритми автономного управління пожежною моніторинговою мікропроцесорною системою при пошуку вогнища загоряння на основі методу пропорційного наведення, а також алгоритм налаштування параметрів нечіткого регулятора;
- 4) розроблено прикладне програмне забезпечення для підсистеми обробки інформації та управління пожежною мікропроцесорною системою.

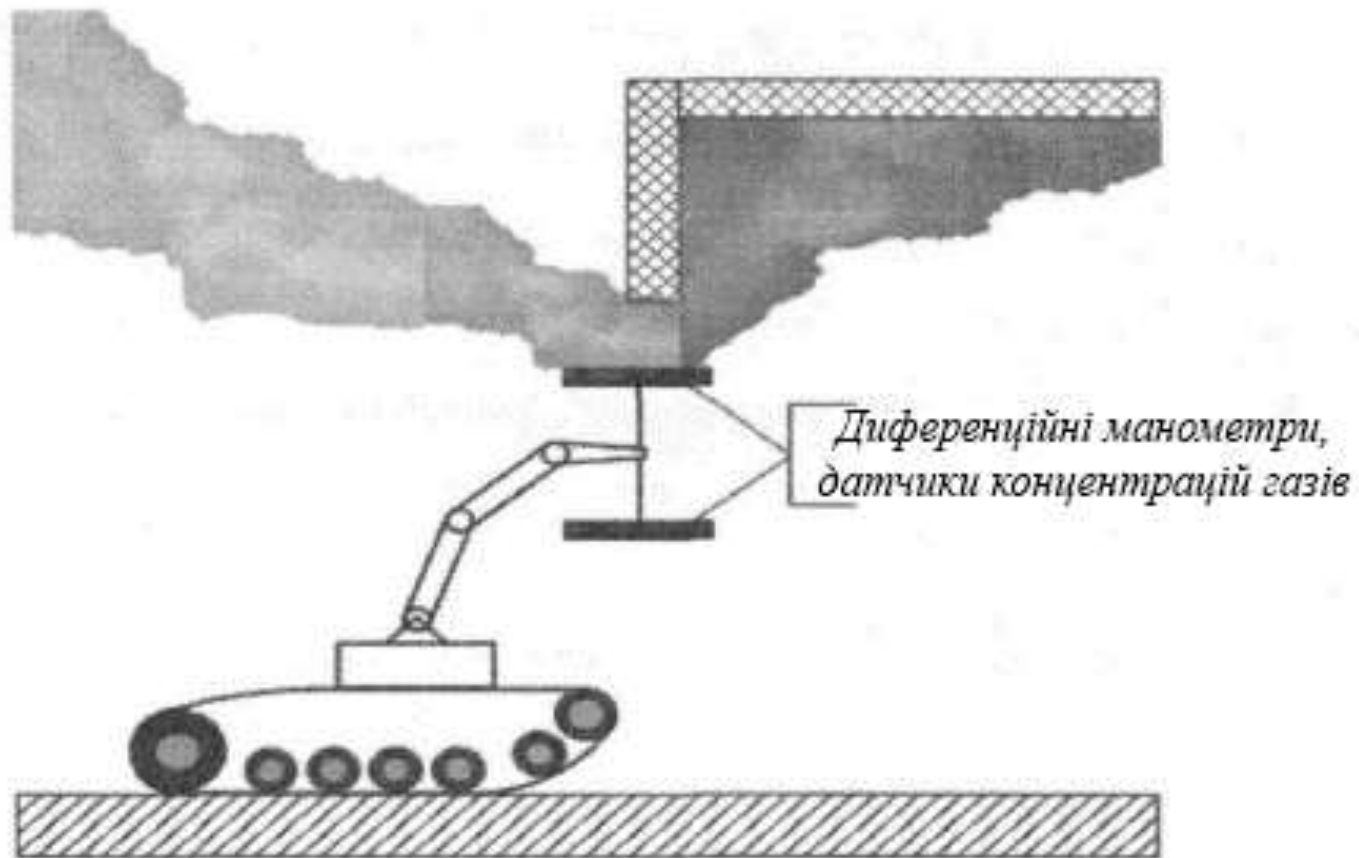
Апробація роботи

- * Основні положення і результати дослідження доповідалися та обговорювалися на XIII Всеукр. наук. конф. студентів та молодих науковців НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ (Умань. 22 квітня 2020 р.)
- * **Публікація** за темою роботи:
- * Мельник О., Куніцький Я. Завдання і вимоги до системи управління мобільною робототехнічною системою. НАУКА. ОСВІТА. МОЛОДЬ : матеріали XIII Всеукр. наук. конф. студентів та молодих науковців (Умань. 22 квітня 2020 р.) / за ред. О. І. Безлюдного. - Умань : Візаві. 2020. С. 159-163.

Завдання розвідки пожежі з використанням пожежної розвідувальної мікропроцесорної системи

Ведення моніторингу пожежі за допомогою пожежної моніторингової мікропроцесорної системи

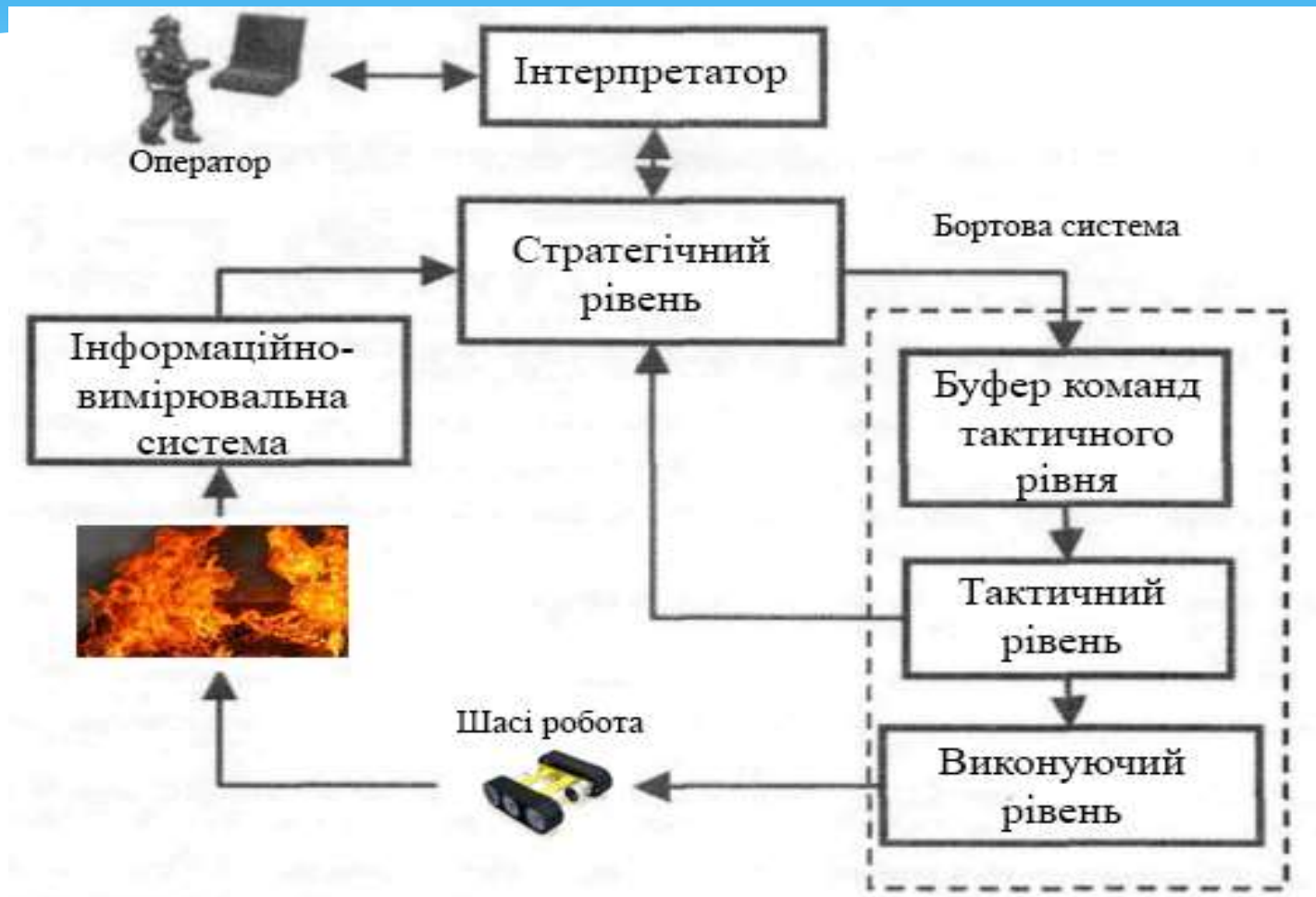

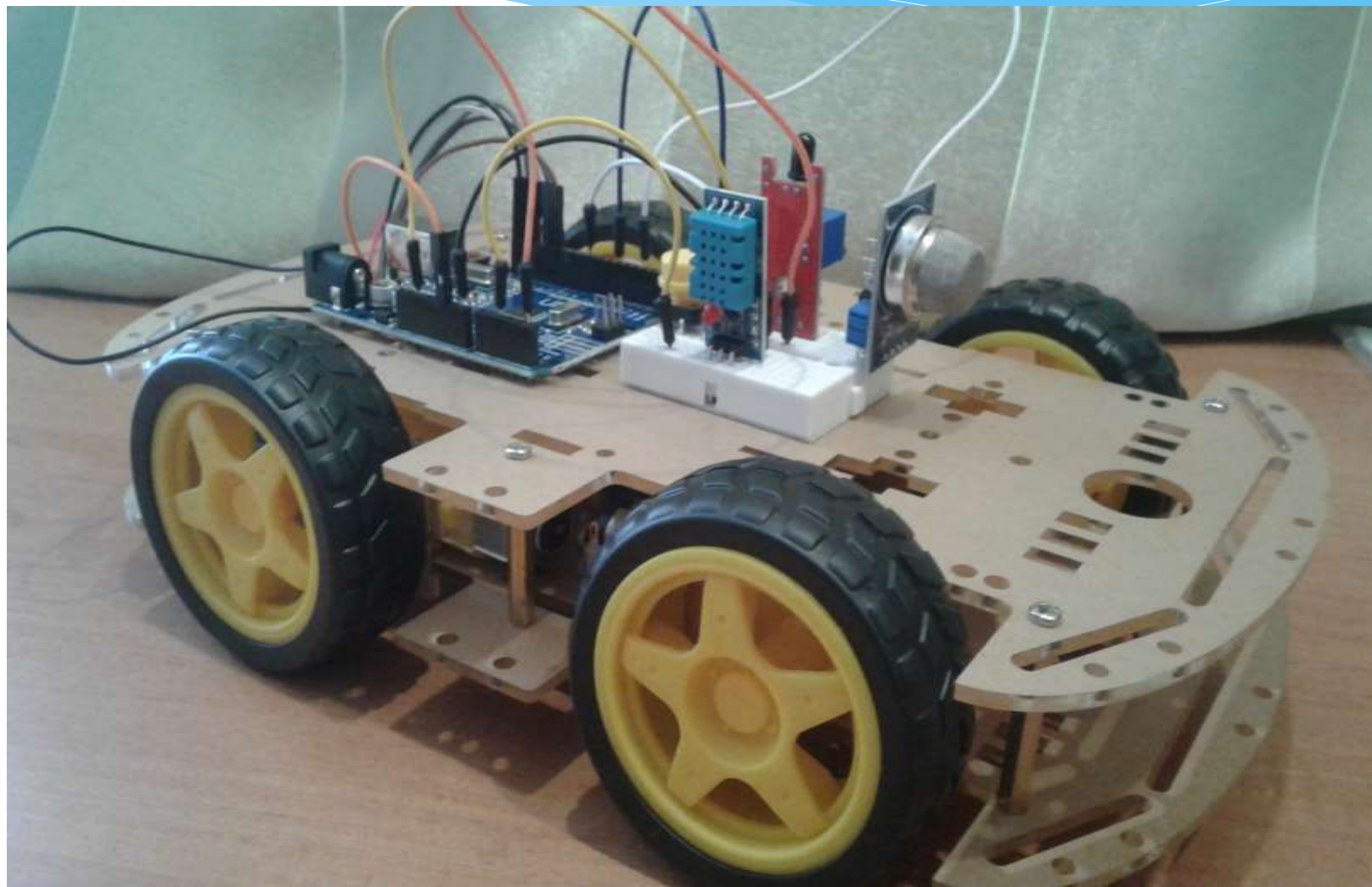
Блок-схема ведення розвідки пожежі за допомогою пожежної розвідувальної мікропроцесорної системи

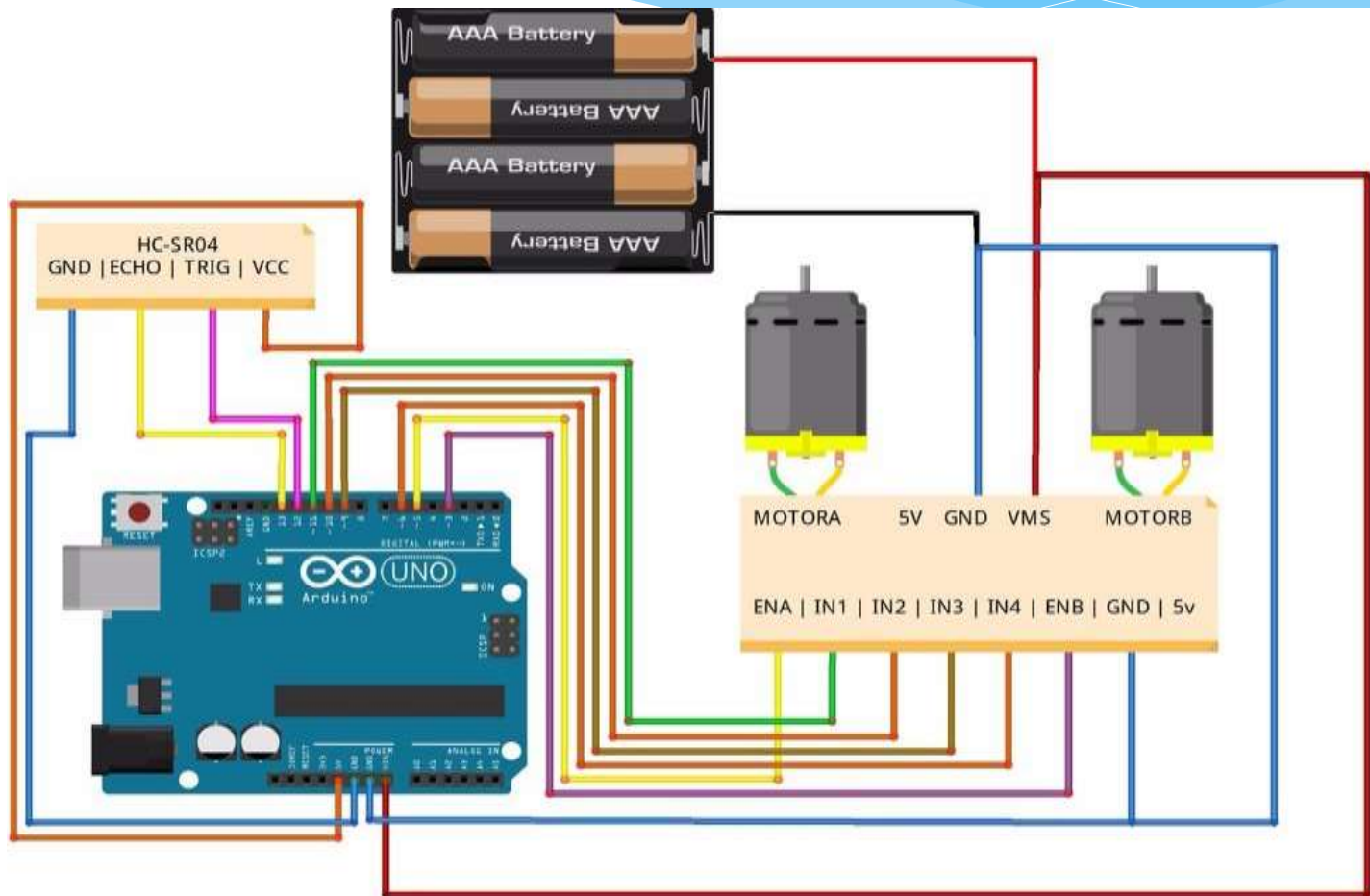
Структура підсистеми управління пожежною розвідувальною мікропроцесорною системою

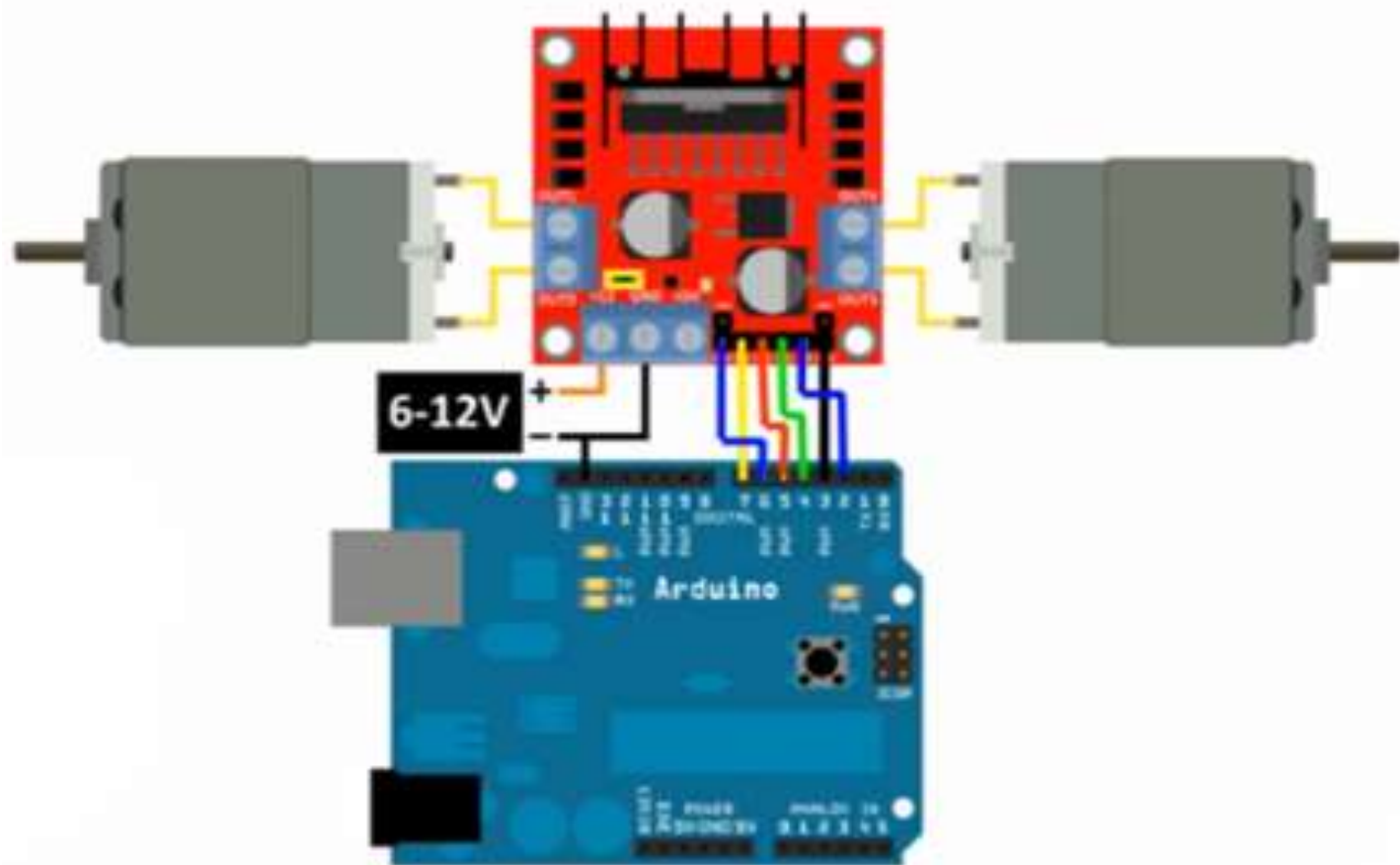
Макетний зразок пожежної моніторингової мікропроцесорної системи

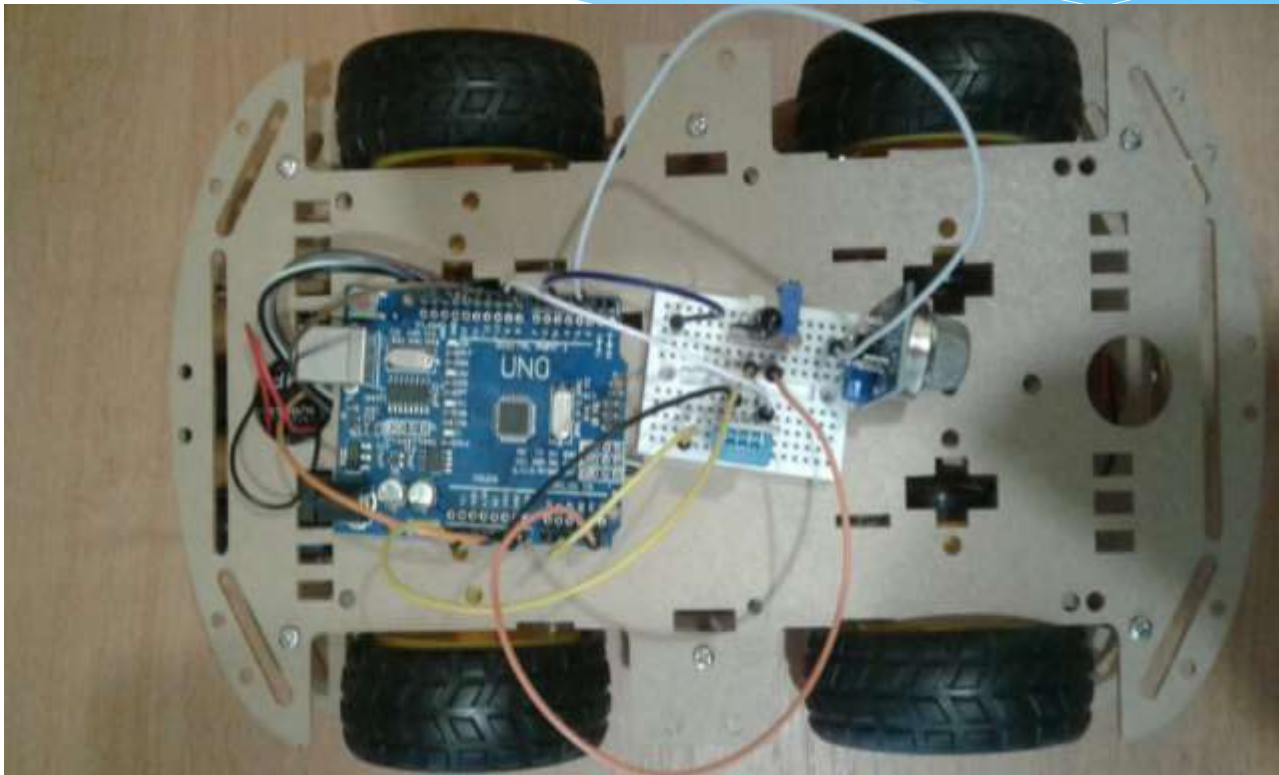
Склад мікропроцесорного модуля підключення двигунів та елементів живлення робота

Склад мікропроцесорного модуля підключення драйвера двигунів та плати Arduino Uno

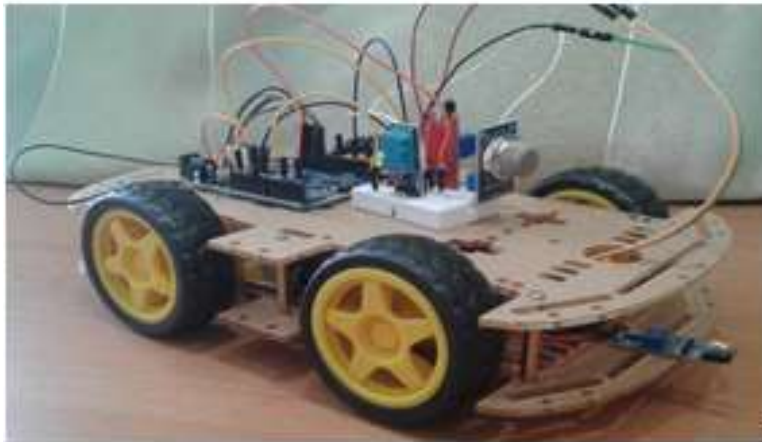
Склад мікропроцесорного пристрою підключення датчиків до платформи Arduino Uno

Склад мікропроцесорного пристрою керування :
а) модуль Bluetooth; б) датчик лінії KY-033; в)
модуль відстані HC-SR04

а)□

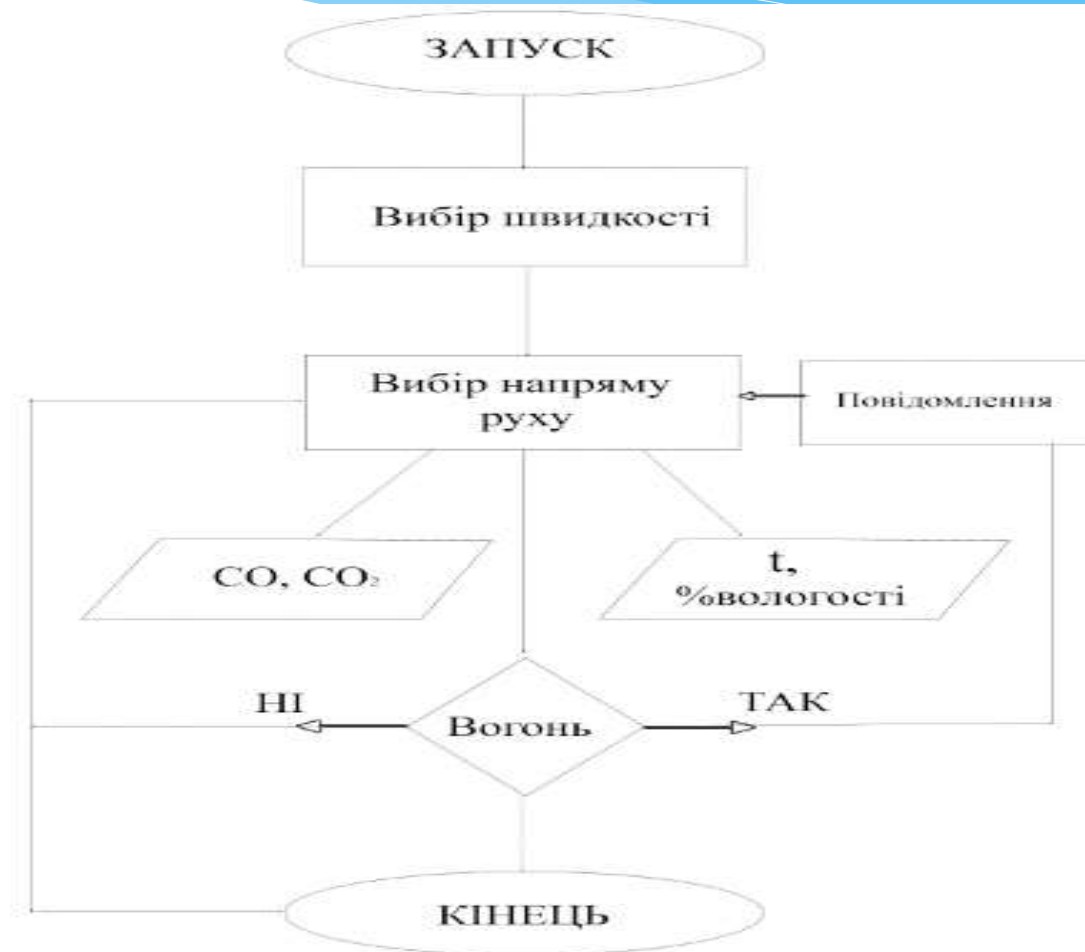
б)□

в)□

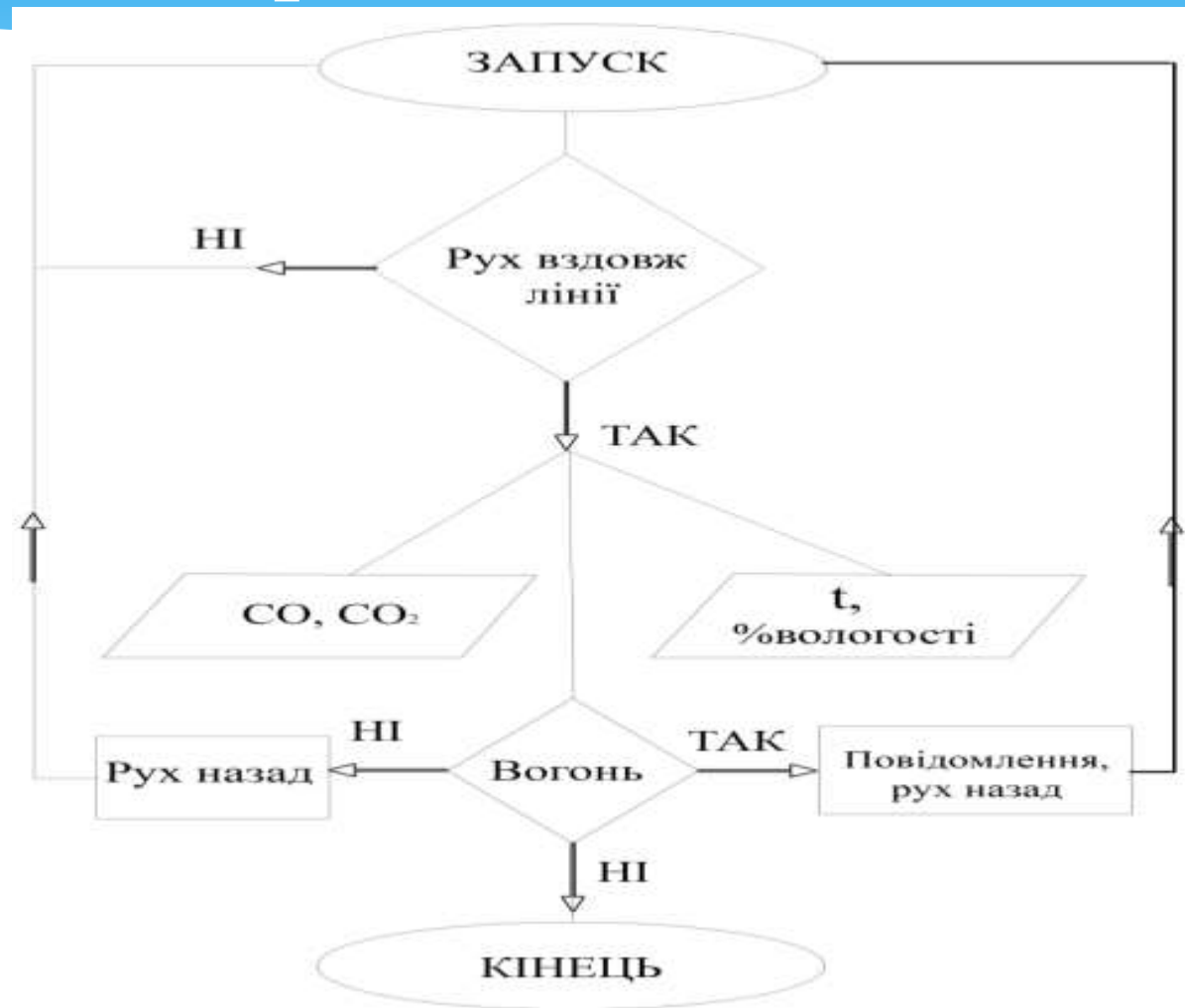

Алгоритм робота з використанням Arduino Bluetooth Car

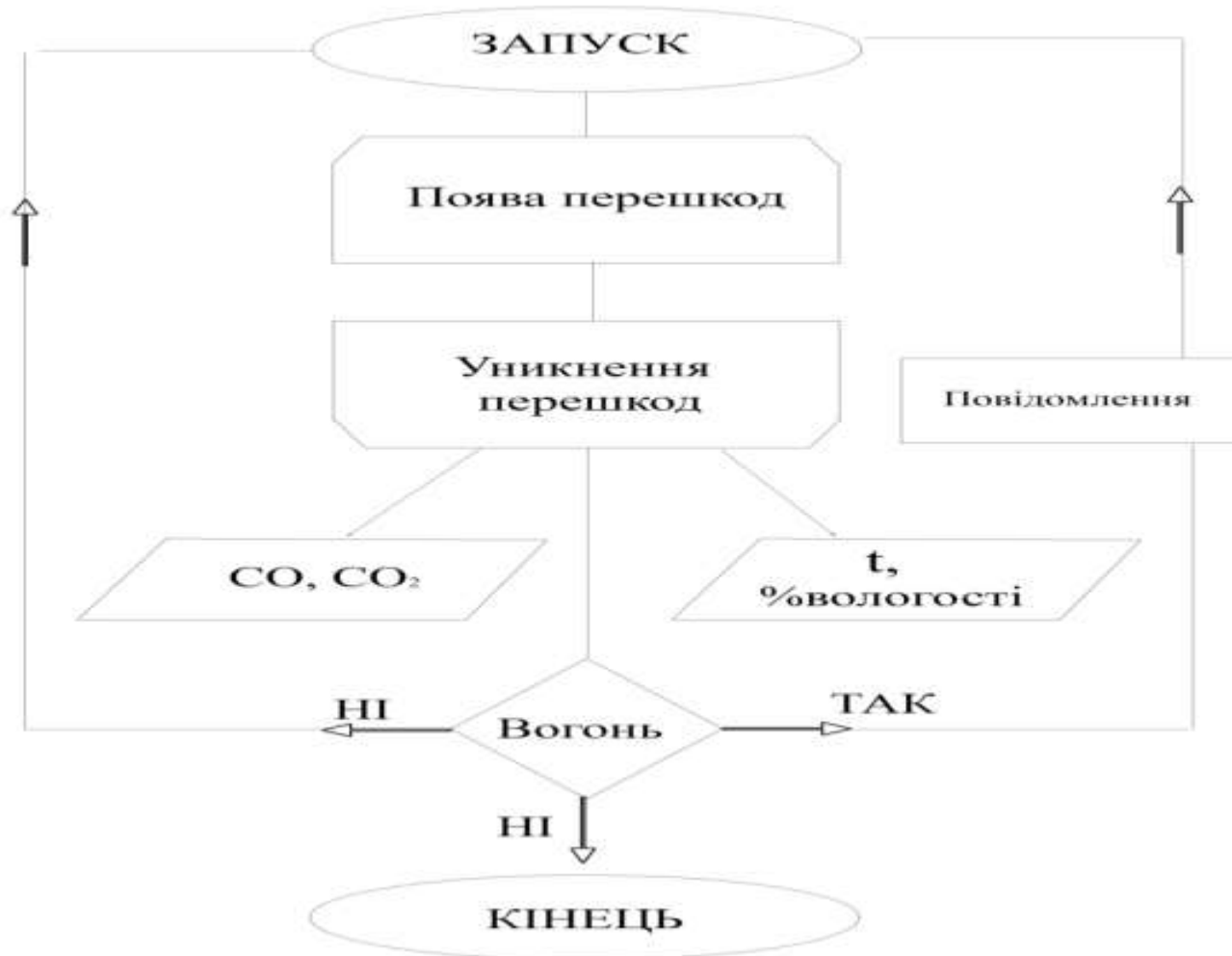

Алгоритм робота з використанням сенсора лінії КУ-033

Алгоритм робота з використанням модуля відстані HC-SR04

ВИСНОВКИ

Результати чисельного моделювання системи наведення пожежної розвідувальної робототехнічної системи в скалярному температурному полі показують, що в разі безперервної системи наведення величина модуля градієнта температури не впливає на характер траєкторії при заданому коефіцієнті наведення, що дозволяє задавати постійне значення цього коефіцієнта в системі.

- * Порівняння результатів натурних експериментів і чисельного моделювання дозволяють стверджувати, що розроблена модель відповідає процесу наведення і експериментальному зразку пожежної розвідувальної робототехнічної системи відповідно.
- * Розроблено методику розвідки закритої пожежі з використанням пожежної розвідувальної робототехнічної системи, що включає в себе рішення оберненої задачі динаміки пожежі з зосередженими параметрами і метод пропорційного наведення на джерело загоряння в скалярному температурному полі в групі суміжних приміщень.
- * Запропоновано реалізацію розробленої методики у вигляді багаторівневої підсистеми управління пожежної розвідувальної робототехнічної системи, що включає стратегічний, тактичний і виконавчий рівні.
- * Розроблено експертну систему стратегічного рівня управління, що підтримує прийняття рішень оператора, яка координує роботу тактичного рівня, що здійснює діагностику роботи підсистем робота і дає рекомендації щодо дій особового складу пожежних підрозділів при різних класах пожежі.
- * Визначено склад необхідного вимірювального обладнання пожежної розвідувальної робототехнічної системи для оцінки основних характеристик пожежі (виду запалених речовин, стадії пожежі, швидкості вигорання) в режимі експрес-аналізу: модуль датчика вогню, модуль датчика газу MQ-4, модуль температури і вологості DHT11.
- * Розроблено макетний зразок пожежної розвідувальної робототехнічної системи, розроблено програмно-апаратне забезпечення системи управління пожежною розвідувальною робототехнічною системою.

Дякую за увагу!